

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 31/2020(19))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «PLUS TV», Ιδιοκτησίας της εταιρείας «PROTEAS PRODUCTIONS & MEDIA LIMITED»

Ημερομηνία Απόφασης: 30 Σεπτεμβρίου, 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Χρύσως Τσόκκου, Αγγελικής Λαζάρου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις των **Παραγράφων Β.1, Β.4 και Δ.3** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Σύμφωνα με τις πιο πάνω Παραγράφους:

Β.1. *Όλες οι διαφημίσεις και τα τηλεμπορικά μηνύματα από αδειούχους σταθμούς πρέπει να είναι νόμιμα, τίμια, αληθή, καλαίσθητα και να μην περιέχουν υπερβολικούς ή ανυπόστατους ισχυρισμούς.*

Β.4. *Στις διαφημίσεις δεν επιτρέπεται η εκμετάλλευση δεισιδαιμονιών και του αισθήματος φόβου.*

Δ.3. **Δυσφημιστικές και συγκριτικές διαφημίσεις**

Τεκμηριωμένοι ανταγωνιστικοί ισχυρισμοί μπορούν να γίνονται δεκτοί, αλλά οι ισχυρισμοί αυτοί δεν παρουσιάζονται κατά τρόπο που με διαστρέβλωση ή ανοίκεια έμφαση πιθανόν να παραπλανούν. Οι διαφημίσεις δεν περιέχουν δυσφημιστικές αναφορές σε άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **5.6.2020**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ ή μέσω αντιπροσώπου και/ ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Η διερευνώμενες παραβάσεις, η οποίες τέθηκαν ενώπιον του οργανισμού, εκτίθενται πιο κάτω:

- 1. Στις 27.4.2020, μεταξύ των ωρών 13:30 – 14:30, ο τηλεοπτικός οργανισμός «Plus TV», μετέδωσε τηλεμπορικό/διαφημιστικό μήνυμα, που αφορούσε στο σύστημα φιλτραρίσματος/καθαρισμού νερού «Imperial Plus», το οποίο περιείχε υπερβολικούς και ανυπόστατους ισχυρισμούς, κατά παράβαση της**

Παραγράφου Β.1 του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα το πρόγραμμα τηλεαγοράς παρουσιάζουν οι κ.κ. Κώστας και Ηρακλής Αθανασίου και μεταδόθηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Παρουσιάστηκαν στην οθόνη δύο φίλτρα- ένα λευκό και ένα πιο καφέ με την ακουστική αναφορά « Τα τελευταία 40 με 50 χρόνια οι γεωργοί ρίχνουν αλόγιστα λιπάσματα αλλά και φυτοφάρμακα. Και σκεφτείτε όλα αυτά που πάνε. Οι βιομηχανίες, τα απόβλητά τους, που πάνε αλήθεια; Εν συνεχεία, βλέπουμε συνεχώς ο πληθυσμός να αυξάνεται και να έχουμε περισσότερα ακριβώς σκουπίδια τα οποία πάνε στις χωματερές και έχουμε τα στραγγίσματά τους. Έχουμε στραγγίσματα από τα νεκροταφεία και χίλια δυο άλλα. Η πολιτεία έρχεται και βάζει χλώριο να μας προστατέψει από παλαιότερες ασθένειες. Όλα αυτά φίλες και φίλοι, αν γυρίσουμε να δούμε και πάρουμε ένα φίλτρο το οποίο ακριβώς στην αρχή ήταν λευκό ... και πώς μετατρέπεται μετά όταν περάσουν ορισμένα λίτρα νερό. ... Άρα καταλαβαίνετε γιατί πρέπει να το φιλτράρουμε το νερό μας. Αυτό εδώ έχει πάνω από 80000 επικίνδυνες χημικές ενώσεις που αν γυρίσουμε να δούμε έστω και ένα, να πάρω τα φυτοφάρμακα, αρκούν μερικά μέρη στο τρισεκατομμύριο για να μας δημιουργήσουν τεράστια προβλήματα στην υγεία μας.
- «Και σκεφτείτε αν γυρίσουμε επίσης να δούμε τις αμιάντο-σωλήνες που περνάει και έρχεται το νερό ή το μόλυβδο από τις μολύβδινες σωληνώσεις και χίλια δυο άλλα, καταλαβαίνετε τι μπορεί να μας δημιουργήσουν στην υγεία μας αυτό ακριβώς το νερό και αυτά τα οποία υπάρχουν μέσα. Γι' αυτό χρειαζόμαστε ένα σύγχρονο σύστημα όπως είναι το Imperial Plus της Camelot(...)»
- Στη συνέχεια κάνει ένα πείραμα ρίχνοντας ανιευτή χλωρίου σε δύο ποτήρια νερό (ένα της βρύσης και ένα φιλτραρισμένο με το προϊόν Imperial Plus. Ακολούθως βουτάει ένα λαχανικό μέσα στο νερό της βρύσης (το οποίο κιτρίνισε πριν λόγω του ανιχνευτή χλωρίου) και εξαφανίζεται το κίτρινο χρώμα. «Εάν γυρίσουμε να κάνουμε ένα πείραμα, ας έρθουμε εδώ λίγο στο πείραμα στο οποίο θα κάνουμε. Έχουμε δύο ποτήρια, το ένα είναι νερό φιλτραρισμένο από το Imperial Plus, αν γυρίσω να βάλω λίγο νερό από τη βρύση, είναι το ίδιο το οποίο φιλτράραμε προηγουμένως και βλέπω ότι αν πάω να βάλω ανιχνευτή χλωρίου δύο σταγόνες, δύο σταγόνες βάζω και εδώ, βλέπουμε ακριβώς ότι έχει αλλάξει πλέον το χρώμα, βλέπετε ακριβώς ότι είναι πεντακάθαρο το νερό μας εδώ εν αντιθέσει με το νερό της βρύσης. Αυτό πίνετε φίλες και φίλοι, με αυτό πλένετε τα τρόφιμά σας και βλέπουμε ότι αν πλύνουμε τα τρόφιμά μας τι θα γίνει; Αν βουτήξω λίγο οποιοδήποτε φρούτο και λαχανικό και κρέας οποιοδήποτε τρόφιμο ... με αποτέλεσμα να συσσωρεύεται μέσα μας μεγάλη ποσότητα χλωρίου και να γίνονται όλα αυτά τα οποία γίνονται διότι όπως έχουμε πει το χλώριο δημιουργεί την επάρατο, δημιουργεί προβλήματα

στην καρδιά, δημιουργεί καρδιοπάθειες όπως έχουμε πει αλλά και νεφροπάθειες φίλες και φίλοι και πολλές πολλές άλλες ασθένειες όπως λένε οι επιστήμονες.

- «(...) και υπάρχουν και οι ίνες αμιάντου, υπάρχει ο μόλυβδος, υπάρχουν τα φυτοφάρμακα, όλα πρέπει να τα αφαιρούμε, δεν είναι ένα ποσοστό .. συγκεκριμένο που θα έπρεπε(...)»
 - «Πρέπει να τα αφαιρέσομεν όλα. Γι αυτό λέμε ότι η Camelot έχει πιστοποιητικά για όλες τις παραμέτρους, για όλα τα δηλητήρια τα οποία υπάρχουν μέσα στο νερό και πρέπει να αφαιρεθούν. Και ακόμη κάτι - πρέπει οπωσδήποτε και στο μπάνιο μας να έχουμε ένα φίλτρο(...)»
 - «(...)και όχι μόνο, αφαιρεί οτιδήποτε δηλητήριο υπάρχει στο νερό, τα επικίνδυνα(...)»
 - «(...) εν αντιθέσει με ένα εμφιαλωμένο νερό, το οποίο είναι μια κονσέρβα, είναι μια κονσέρβα, δεν ξέρουμε πότε εμφιαλώθηκε, μέσα υπάρχουν πλαστικοποιητές τις οποίες τους πίνουμε με όλες τις συνέπειες για την υγεία μας, παθογόνοι μικροοργανισμοί πολλές φορές όπως είπαν οι επιστήμονες, και βέβαια κατασκευάσαμε εμείς ένα ειδικό μπουκάλι το οποίο είναι ανοξείδωτο (...)»
- Κατά την διάρκεια του τηλεμπορικού μηνύματος, όλα τα πιο πάνω επανελήφθησαν τρεις φορές το κάθε ένα.

2. Στις **5.6.2017**, μεταξύ των ωρών **15:40 – 15:45**, ο τηλεοπτικός οργανισμός «**Plus TV**», μετέδωσε διαφημιστικό μήνυμα, που αφορούσε στο σύστημα φιλτραρίσματος/καθαρισμού νερού «**Imperial Plus**», το οποίο περιείχε **οπτικάκουστικό υλικό που εκμεταλλεύεται το αίσθημα του φόβου**, κατά παράβαση της **Παραγράφου Β.4** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **5.6.2017**, μεταξύ των ωρών **15:40 – 15:45**, ο τηλεοπτικός οργανισμός «**Plus TV**», μετέδωσε διαφημιστικό μήνυμα, που αφορούσε στο σύστημα φιλτραρίσματος/καθαρισμού νερού «**Imperial Plus**», το οποίο περιείχε **ισχυρισμούς με ανοίκεια έμφαση οι οποίοι πιθανόν να παραπλανούν, καθώς και δυσφημιστικές αναφορές σε άλλα προϊόντα και υπηρεσίες συγκεκριμένα στο νερό της βρύσης αλλά και το εμφιαλωμένο νερό**, κατά παράβαση της **Παραγράφου Δ.3** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο Οργανισμός με επιστολή του ημερομ. **29.6.2020 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')** υπέβαλε τις θέσεις του γραπτώς χωρίς να εκφράσει την επιθυμία όπως τις παραθέσει και προφορικώς και ούτε αιτήθηκε επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών θέσεων του οργανισμού, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος, κρίνουμε ότι:

Στις **27.4.2020**, μεταξύ των ωρών **13:30 – 14:30**, ο τηλεοπτικός οργανισμός «**PLUS TV**» μετέδωσε τηλεμπορικό/διαφημιστικό μήνυμα, που αφορούσε στο σύστημα φιλτραρίσματος/καθαρισμού νερού «**Imperial Plus** το οποίο περιείχε υπερβολικούς και ανυπόστατους ισχυρισμούς, κατά παράβαση της **Παραγράφου Β.1** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (**υποστοιχείο 1**).

Όσον αφορά τις πιθανές παραβάσεις των **υποστοιχείων 2 και 3** του Πίνακα Α' ημερομ. **27.5.2020**, αυτές δεν θα εξεταστούν καθώς, εκ παραδρομής, έχει αναγραφεί ως ημερομηνία των πιθανών παραβάσεων η **5.6.2017** αντί της ορθής **27.4.2020**. Παρόλο που τα γεγονότα των δύο υποστοιχείων είναι ορθά, ωστόσο, η Αρχή αναγνωρίζει το λάθος και απαλλάσσει τον Οργανισμό.

Όσον αφορά τους ισχυρισμούς του οργανισμού όπως περιέχονται στην επιστολή του ημερομ. **29.6.2020** η Αρχή σημειώνει τα ακόλουθα:

Η Αρχή δεν έχει λόγο να αμφισβητήσει τα όσα αναφέρει ο οργανισμός περί μετάδοσης του εν λόγω τηλεμπορικού/ διαφημιστικού μηνύματος εκ παραδρομής. Ωστόσο, ο οργανισμός οφείλει να είναι πολύ προσεκτικός με το τηλεοπτικό προϊόν που «βγάζει στον αέρα» και να αναπτύξει μηχανισμούς και διαδικασίες τέτοιες που να μην επιτρέπουν τέτοια λάθη γιατί, στο τέλος της ημέρας, το συγκεκριμένο τηλεμπορικό/διαφημιστικό μήνυμα μεταδόθηκε εις τριπλούν είτε αυτό έγινε ηθελημένα είτε εκ παραδρομής.

Παρά το γεγονός ότι ο οργανισμός θεωρεί ότι δεν χρειάζεται να «υπεισέλθουμε στην ουσία του περιεχομένου της διαφήμισης» λόγω του γεγονότος ότι υπάρχει εν εξελίξει δικαστική διαδικασία για τούτο, ωστόσο η Αρχή θεωρεί χρήσιμο να επισημάνει κάποια πράγματα που αφορούν την ουσία της εν λόγω διαφήμισης/ τηλεμπορικού μηνύματος.

Η Αρχή θεωρεί ότι το περιεχόμενο της πιο πάνω διαφήμισης/ τηλεμπορικού μηνύματος περιλαμβάνει ισχυρισμούς που αφορούν σε απαραίτητο αγαθό για τη ζωή και την ανάπτυξη του ανθρώπινου οργανισμού. Ακριβώς λόγω της σημασίας του, οι όποιες αναφορές για την καταλληλότητα του πόσιμου νερού μέσα από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης πρέπει να γίνονται με ιδιαίτερη προσοχή και με την ενδεδειγμένη επιστημονική τεκμηρίωση, δεδομένου ότι μπορεί να δημιουργήσουν λανθασμένες εντυπώσεις, να παραπληροφορήσουν, να παραπλανήσουν ακόμα και να σπείρουν την ανησυχία και τον πανικό ανάμεσα στο κοινό.

Πιο συγκεκριμένα, ισχυρισμοί του τύπου:

- *«Τα τελευταία 40 με 50 χρόνια οι γεωργοί ρίχνουν αλόγιστα λιπάσματα αλλά και φυτοφάρμακα. Και σκεφτείτε όλα αυτά που πάνε. Οι βιομηχανίες, τα απόβλητά τους, που πάνε αλήθεια; Εν συνεχεία, βλέπουμε συνεχώς ο πληθυσμός να αυξάνεται και να έχουμε περισσότερα ακριβώς σκουπίδια τα οποία πάνε στις χωματερές και έχουμε τα στραγγίσματά τους. Έχουμε στραγγίσματα από τα νεκροταφεία και χίλια δυο άλλα. Η πολιτεία έρχεται και βάζει χλώριο να μας προστατέψει από παλαιότερες ασθένειες. Όλα αυτά φίλες και φίλοι, αν γυρίσουμε να δούμε και πάρουμε ένα φίλτρο το οποίο ακριβώς στην αρχή ήταν λευκό ... και πώς μετατρέπεται μετά όταν περάσουν ορισμένα λίτρα νερό. ... Άρα καταλαβαίνετε γιατί πρέπει να το φιλτράρουμε το νερό μας. Αυτό εδώ έχει πάνω από 80000 επικίνδυνες χημικές ενώσεις που αν γυρίσουμε να δούμε έστω και ένα, να πάρω τα φυτοφάρμακα, αρκούν μερικά μέρη στο τρισεκατομμύριο για να μας δημιουργήσουν τεράστια προβλήματα στην υγεία μας.*
- *«Και σκεφτείτε αν γυρίσουμε επίσης να δούμε τις αμιάντο-σωλήνες που περνάει και έρχεται το νερό ή το μόλυβδο από τις μολύβδινες σωληνώσεις και χίλια δυο άλλα, καταλαβαίνετε τι μπορεί να μας δημιουργήσουν στην υγεία μας αυτό ακριβώς το νερό και αυτά τα οποία υπάρχουν μέσα. Γι' αυτό χρειαζόμαστε ένα σύγχρονο σύστημα όπως είναι το Imperial Plus της Camelot(...)»*
- *«Εάν γυρίσουμε να κάνουμε ένα πείραμα, ας έρθουμε εδώ λίγο στο πείραμα στο οποίο θα κάνουμε. Έχουμε δύο ποτήρια, το ένα είναι νερό φιλτραρισμένο από το Imperial Plus, αν γυρίσω να βάλω λίγο νερό από τη βρύση, είναι το ίδιο το οποίο φιλτράραμε προηγουμένως και βλέπω ότι αν πάω να βάλω ανιχνευτή χλωρίου δύο σταγόνες, δύο σταγόνες βάζω και εδώ, βλέπουμε ακριβώς ότι έχει αλλάξει πλέον το χρώμα, βλέπετε ακριβώς ότι είναι πεντακάθαρο το νερό μας εδώ εν αντιθέσει με το νερό της βρύσης. Αυτό πίνετε φίλες και φίλοι, με αυτό πλένετε τα τρόφιμά σας και βλέπουμε ότι αν πλύνουμε τα τρόφιμά μας τι θα γίνει; Αν βουτήξω λίγο οποιοδήποτε φρούτο και λαχανικό και κρέας οποιοδήποτε τρόφιμο ... με*

αποτέλεσμα να συσσωρεύεται μέσα μας μεγάλη ποσότητα χλωρίου και να γίνονται όλα αυτά τα οποία γίνονται διότι όπως έχουμε πει το χλώριο δημιουργεί την επάρατο, δημιουργεί προβλήματα στην καρδιά, δημιουργεί καρδιοπάθειες όπως έχουμε πει αλλά και νεφροπάθειες φίλες και φίλοι και πολλές πολλές άλλες ασθένειες όπως λένε οι επιστήμονες.

- «(...) και υπάρχουν και οι ίνες αμιάντου, υπάρχει ο μόλυβδος, υπάρχουν τα φυτοφάρμακα, όλα πρέπει να τα αφαιρούμε, δεν είναι ένα ποσοστό .. συγκεκριμένο που θα έπρεπε(...)»
- «Πρέπει να τα αφαιρέσουμε όλα. Γι αυτό λέμε ότι η Camelot έχει πιστοποιητικά για όλες τις παραμέτρους, για όλα τα δηλητήρια τα οποία υπάρχουν μέσα στο νερό και πρέπει να αφαιρεθούν. Και ακόμη κάτι - πρέπει οπωσδήποτε και στο μπάνιο μας να έχουμε ένα φίλτρο(...)»
- «(...)και όχι μόνο, αφαιρεί οτιδήποτε δηλητήριο υπάρχει στο νερό, τα επικίνδυνα(...)»
- «(...) εν αντιθέσει με ένα εμφιαλωμένο νερό, το οποίο είναι μια κονσέρβα, είναι μια κονσέρβα, δεν ξέρουμε πότε εμφιαλώθηκε, μέσα υπάρχουν πλαστικοποιητές τις οποίες τους πίνουμε με όλες τις συνέπειες για την υγεία μας, παθογόνοι μικροοργανισμοί πολλές φορές όπως είπαν οι επιστήμονες, και βέβαια κατασκευάσαμε εμείς ένα ειδικό μπουκάλι το οποίο είναι ανοξείδωτο (...)»,

κρίνουμε ότι είναι υπερβολικοί και κάποιοι ανυπόστατοι καθώς δεν παρέχεται οποιαδήποτε επιστημονική τεκμηρίωση.

Το ασφαλές πόσιμο νερό είναι πρωτεύουσας και ζωτικής σημασίας για τον ανθρώπινο οργανισμό και ως εκ τούτου, σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει, προκειμένου να προωθήσει μια εταιρεία ή ένας οργανισμός τα προϊόντα του, να χρησιμοποιεί ατεκμηρίωτους / αβάσιμους ισχυρισμούς που θέτουν σε αμφιβολία την ποιότητα του πόσιμου νερού είτε αυτό παρέχεται από το κρατικό δίκτυο ύδρευσης, είτε αφορά στο διαθέσιμο εμφιαλωμένο νερό στην αγορά.

Ενόψει των ανωτέρω η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι στις **27.4.2020** υπάρχει παράβαση της **παραγράφου Β.1** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (**υποστοιχείο 1**).

Η Αρχή έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή της, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενης κύρωσης.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, για σκοπούς επιβολής κύρωσης, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της παρούσας ή αν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς όπως ενημερώσει την Αρχή εντός του ίδιου χρονικού πλαισίου ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με σχετική επιστολή. Σε περίπτωση που δε ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κύρωσης.

(ΡΟΝΑ ΠΙΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Α.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 31/2020(19))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «PLUS TV», Ιδιοκτησίας της εταιρείας
«PROTEAS PRODUCTIONS & MEDIA LIMITED»**

Ημερομηνία Απόφασης: 23 Δεκεμβρίου, 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Χρύσως Τσόκκου, Αγγελικής Λαζάρου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **30 Σεπτεμβρίου 2020**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση της **Παραγράφου Β.1** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η πιο πάνω παράγραφος αναφέρει:

B.1. *Όλες οι διαφημίσεις και τα τηλεμπορικά μηνύματα από αδειούχους σταθμούς πρέπει να είναι νόμιμα, τίμια, αληθή, καλαίσθητα και να μην περιέχουν υπερβολικούς ή ανυπόστατους ισχυρισμούς.*

Η Αρχή, είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορούσε, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή της, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενης κύρωσης.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **9.11.2020**, κοινοποίησε στον οργανισμό την απόφαση της ημερομ. **30.9.2020** και τον κάλεσε όπως υποβάλει τις απόψεις του για

σκοπούς επιβολής κύρωσης . Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Η Αρχή σας καλεί, εάν επιθυμείτε, να υποβάλετε τις απόψεις σας γραπτώς και/ή προσωπικώς. Η υποβολή των απόψεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως ή/και μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις γραπτώς, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε τις απόψεις σας προσωπικώς, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να υποβάλετε τις απόψεις σας προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Ο οργανισμός με επιστολή της Γενικής Διευθύντριας του κ. Κωνσταντίνος Δρουσιώτη, ημερομ. **25.11.2020 (Παράρτημα Α')** υπέβαλε γραπτώς τις θέσεις του για σκοπούς επιβολής κύρωσης χωρίς να εκφράσει την επιθυμία να πράξει τούτο και προφορικώς.

Αναφορικά με τις θέσεις του οργανισμού όπως περιέχονται στη προαναφερθείσα επιστολή ημερομ. **25.11.2020** η Αρχή σημειώνει τα ακόλουθα:

Η Αρχή, χωρίς να μπαίνει στη διαδικασία να αμφισβητήσει τα όσα αναφέρει ο Οργανισμός περί εκ παραδρομής μετάδοσης του εν λόγω τηλεμπορικού μηνύματος, δεν μπορεί ωστόσο να μην υπογραμμίσει και αναδείξει το γεγονός ότι το συγκεκριμένο τηλεμπορικό μήνυμα μεταδόθηκε εις τριπλούν με συνολική διάρκεια περίπου 45 λεπτών. Αυτό, αν μη τι άλλο, δείχνει ότι ο οργανισμός δεν έχει τους μηχανισμούς εκείνους που να ελέγχουν το οπτικοακουστικό υλικό πριν την μετάδοση του ώστε να εξασφαλίζουν ότι όσο υλικό βγαίνει στον αέρα να είναι εντός των πλαισίων της Νομοθεσίας. Η Αρχή έχει πολλάκις υπογραμμίσει ότι όλοι οι οργανισμοί οφείλουν να έχουν μηχανισμούς αυτορρύθμισης τέτοιους που, αν δεν προλαβαίνουν, τουλάχιστον να διορθώνουν άμεσα τα όποια λάθη τυχόν να γίνουν.

Το γεγονός ότι κατά την διάρκεια της προβολής του εν λόγω μηνύματος, ο οργανισμός, όπως αναφέρει στην επιστολή του, είχε και δεύτερο μήνυμα χωρίς τις υπό εξέταση αναφορές, το οποίο όμως δεν μεταδόθηκε δεν μπορεί να αποτελέσει ελαφρυντικό.

Τέλος η Αρχή εκφράζει την ευαρέσκεια της για το γεγονός ότι ο Οργανισμός αναφέρει ρητά την επιστολή του ότι το συγκεκριμένο μήνυμα δεν θα μεταδοθεί ξανά.

Πέραν των πιο πάνω, και λαμβάνοντας υπόψη την σοβαρότητα των συγκεκριμένων παραβάσεων της Νομοθεσίας η Αρχή επιθυμεί να επαναλάβει και να υπογραμμίσει όλα όσα ανέφερε στην απόφαση της ημερομ. 30.9.2020 και ειδικά τα ακόλουθα:

Η Αρχή θεωρεί ότι το περιεχόμενο της πιο πάνω διαφήμισης/ τηλεμπορικού μηνύματος περιλαμβάνει ισχυρισμούς που αφορούν σε απαραίτητο αγαθό για τη ζωή και την ανάπτυξη του ανθρώπινου οργανισμού. Ακριβώς λόγω της σημασίας του, οι όποιες αναφορές για την καταλληλότητα του πόσιμου νερού μέσα από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης πρέπει να γίνονται με ιδιαίτερη προσοχή και με την ενδεδειγμένη επιστημονική τεκμηρίωση, δεδομένου ότι μπορεί να δημιουργήσουν λανθασμένες εντυπώσεις, να παραπληροφορήσουν, να παραπλανήσουν ακόμα και να σπείρουν την ανησυχία και τον πανικό ανάμεσα στο κοινό.

Πιο συγκεκριμένα, ισχυρισμοί του τύπου:

- *«Τα τελευταία 40 με 50 χρόνια οι γεωργοί ρίχνουν αλόγιστα λιπάσματα αλλά και φυτοφάρμακα. Και σκεφτείτε όλα αυτά που πάνε. Οι βιομηχανίες, τα απόβλητά τους, που πάνε αλήθεια; Εν συνεχεία, βλέπουμε συνεχώς ο πληθυσμός να αυξάνεται και να έχουμε περισσότερα ακριβώς σκουπίδια τα οποία πάνε στις χωματερές και έχουμε τα στραγγίσματά τους. Έχουμε στραγγίσματα από τα νεκροταφεία και χίλια δυο άλλα. Η πολιτεία έρχεται και βάζει χλώριο να μας προστατέψει από παλαιότερες ασθένειες. Όλα αυτά φίλες και φίλοι, αν γυρίσουμε να δούμε και πάρουμε ένα φίλτρο το οποίο ακριβώς στην αρχή ήταν λευκό ... και πώς μετατρέπεται μετά όταν περάσουν ορισμένα λίτρα νερό. ... Άρα καταλαβαίνετε γιατί πρέπει να το φιλτράρουμε το νερό μας. Αυτό εδώ έχει πάνω από 80000 επικίνδυνες χημικές ενώσεις που αν γυρίσουμε να δούμε έστω και ένα, να πάρω τα φυτοφάρμακα, αρκούν μερικά μέρη στο τρισεκατομμύριο για να μας δημιουργήσουν τεράστια προβλήματα στην υγεία μας.*
- *«Και σκεφτείτε αν γυρίσουμε επίσης να δούμε τις αμιάντο-σωλήνες που περνάει και έρχεται το νερό ή το μόλυβδο από τις μολύβδινες σωληνώσεις και χίλια δυο άλλα, καταλαβαίνετε τι μπορεί να μας δημιουργήσουν στην υγεία μας αυτό ακριβώς το νερό και αυτά τα οποία υπάρχουν μέσα. Γι' αυτό χρειαζόμαστε ένα σύγχρονο σύστημα όπως είναι το Imperial Plus της Camelot(...)»*
- *«Εάν γυρίσουμε να κάνουμε ένα πείραμα, ας έρθουμε εδώ λίγο στο πείραμα στο οποίο θα κάνουμε. Έχουμε δύο ποτήρια, το ένα είναι νερό φιλτραρισμένο από το Imperial Plus, αν γυρίσω να βάλω λίγο νερό από τη βρύση, είναι το ίδιο το οποίο φιλτράραμε προηγουμένως και βλέπω ότι αν πάω να βάλω ανιχνευτή χλωρίου δύο σταγόνες, δύο σταγόνες βάζω και εδώ, βλέπουμε ακριβώς ότι έχει αλλάξει πλέον το χρώμα, βλέπετε ακριβώς ότι είναι πεντακάθαρο το νερό μας εδώ εν αντιθέσει με το*

νερό της βρύσης. Αυτό πίνετε φίλες και φίλοι, με αυτό πλένετε τα τρόφιμά σας και βλέπουμε ότι αν πλύνουμε τα τρόφιμά μας τι θα γίνει; Αν βουτήξω λίγο οποιοδήποτε φρούτο και λαχανικό και κρέας οποιοδήποτε τρόφιμο ... με αποτέλεσμα να συσσωρεύεται μέσα μας μεγάλη ποσότητα χλωρίου και να γίνονται όλα αυτά τα οποία γίνονται διότι όπως έχουμε πει το χλώριο δημιουργεί την επάρατο, δημιουργεί προβλήματα στην καρδιά, δημιουργεί καρδιοπάθειες όπως έχουμε πει αλλά και νεφροπάθειες φίλες και φίλοι και πολλές πολλές άλλες ασθένειες όπως λένε οι επιστήμονες.

- «(...) και υπάρχουν και οι ίνες αμιάντου, υπάρχει ο μόλυβδος, υπάρχουν τα φυτοφάρμακα, όλα πρέπει να τα αφαιρούμε, δεν είναι ένα ποσοστό .. συγκεκριμένο που θα έπρεπε(...)»
- «Πρέπει να τα αφαιρέσομεν όλα. Γι αυτό λέμε ότι η Camelot έχει πιστοποιητικά για όλες τις παραμέτρους, για όλα τα δηλητήρια τα οποία υπάρχουν μέσα στο νερό και πρέπει να αφαιρεθούν. Και ακόμη κάτι - πρέπει οπωσδήποτε και στο μπάνιο μας να έχουμε ένα φίλτρο(...)»
- «(...)και όχι μόνο, αφαιρεί οτιδήποτε δηλητήριο υπάρχει στο νερό, τα επικίνδυνα(...)»
- «(...) εν αντιθέσει με ένα εμφιαλωμένο νερό, το οποίο είναι μια κονσέρβα, είναι μια κονσέρβα, δεν ξέρουμε πότε εμφιαλώθηκε, μέσα υπάρχουν πλαστικοποιητές τις οποίες τους πίνουμε με όλες τις συνέπειες για την υγεία μας, παθογόνοι μικροοργανισμοί πολλές φορές όπως είπαν οι επιστήμονες, και βέβαια κατασκευάσαμε εμείς ένα ειδικό μπουκάλι το οποίο είναι ανοξείδωτο (...)»,

κρίνουμε ότι είναι υπερβολικοί και κάποιοι ανυπόστατοι καθώς δεν παρέχεται οποιαδήποτε επιστημονική τεκμηρίωση.

Το ασφαλές πόσιμο νερό είναι πρωτεύουσας και ζωτικής σημασίας για τον ανθρώπινο οργανισμό και ως εκ τούτου, σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει, προκειμένου να προωθήσει μια εταιρεία ή ένας οργανισμός τα προϊόντα του, να χρησιμοποιεί ατεκμηρίωτους / αβάσιμους ισχυρισμούς που θέτουν σε αμφιβολία την ποιότητα του πόσιμου νερού είτε αυτό παρέχεται από το κρατικό δίκτυο ύδρευσης, είτε αφορά στο διαθέσιμο εμφιαλωμένο νερό στην αγορά.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών θέσεων του Οργανισμού, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό, για την παράβαση της παραγράφου Β.1 του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000)) που έγινε στις **27.4.2020, το διοικητικό πρόστιμο των €4.000.**

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€4.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Λ.